

AIKAA ENNEN

TIETÄJÄN TAIVAL

L.E. WARGH

Aikaa ennen

Ensimmäinen osa

Tietäjän taival

Kiitokset

Syvältä sydämestäni kumpuaa nöyrä kiitos kaikille kirjoittamistani tukeneille. Ilman teitä tämä sarja ei olisi saanut alkunsa.

Kiitos testilukijat. Rehellinen palautteenne on kannustanut minua jatkamaan silloinkin, kun elämä on kietoutunut harmaaseen usvaan.

Kiitos läheiseni. Te veitte minut kaikkialle sinne, mistä tiesitte tarinan löytyvän. Kiitos tuestanne ja kärsivällisyydestänne.

Rakastan teitä kaikkia. Suuri Manitou teitä kaikkia suojelkoon!

L E Wargh

Aikaa ennen

Tietäjän taival

Romaani

Julkaisutiedot

© 2026 Lars Erik Wargh

Kannen suunnittelu: Wargh Books ®

Sisuksen taitto: Wargh Lars Erik, Wargh Books ®

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki,
bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-5386-6

Tämä kirja on omistettu veljeni muistolle.

Olit sielunveljeni ja kuljit rinnallani aina.

Lepää rauhassa.

LUKIJALLE

Aika, jolta on taltioitunut lähinnä taruja ja vähän luita. Aika, jonka tarut kiehtovat antamatta mihinkään täyttä vastausta. Tuo muinainen, mystinen kausi pitää sisällään ihmisen elämän alkukehdon.

Tarut, jota meille opetettiin, ovat tuon pitkän menneen torsoja. Mitkään tapahtumakuvaukset eivät voi olla niin vahvasti tiivistettyjä, kun esimerkiksi kertomus Nooasta ja vedenpaisumuksesta. Muinainen Egypti sen sijaan on niukan tiedon vastakohta. Rakennelmat ovat täynnä muistiinpanoja, kertomuksia hallitsijoista ja tapahtumista. Aivan kuin Egyptin faaraot olisivat pakkomielteisesti halunneet taltioda elämäänsä tuleville sukupolville.

Muinaisten asioiden ikä voidaan määritellä. Nykyihmisen rinnalla on elänyt muinainen ihmislaji, joka ei ole ollut sama ihminen kuin me. Neandertalilaiset ovat risteytyneet Homo Sapiexen kanssa ja tämän alkuihmisen perimää löytyy meidän perimästä hyvin pieni osuus. Tutkijoiden mielestä perimä poikkeaa niin suuresti, ettei hidas jalostuminen esihistoriallisesta lajista nykyiseen ole ollut mahdollista.

Neandertalilaisten ihmisten katoaminen maan päältä on arvoitus. Sekin tapahtuma kätkeytyy muinaisen alkukotimme hämärään.

Lukuisat muutkin merkityksellisetkin asiat menneisydessämme vaipuvat unholaan. Tuo unhole avaa kirjailijalle alati laajenevan fantasian temmelyskentän.

Tuo kenttä vei minut mennessään. Pyristelyni ja yritykseni nojata pelkästään faktoihin auttoi hetken. Tajunnanvirran vahvistuttua

voimakkaaksi, jouduin päästämään irti kirjoitetun tiedon rantamättästä ja antaa virran viedä.

Kun kerran on avannut unholan oven, sitä ei voi enää sulkea. Tuo unhola on täynnä ihmisten kohtaloita ja muistoja.

Viimeinen jääkausi päättyi noin 10 000–12 000 vuotta sitten. Tiedossa on, että Pohjois-Amerikan alue on ollut nykyihmisen asuttama jo 25 000 vuotta sitten. Niin moni muukin kolkka maailmassa on ollut asuttu tuohon aikaan.

Napajäätiköt ovat olleet massiiviset ja niiden valtava pilviä hipova kenttä on yhdistänyt silloiset mantereet. Pohjoinen jääkenttä on sulanut syystä tai toisesta äkillisesti avartaen Englannin kanaalin joesta mereksi. Pohjois-Amerikassa jääkentiltä valuneet vedet ovat uurtaneet valtavia kanjoneita, joissa ei sen koommin ole ollut vettä. Tuota tapahtumaa kuvataan nimellä Missoulun tulva.

Tajunnanvirrassani syntyi muinaisten kertomusten ja tieteellisten löytöjen väliin puitteet, johon tämä tarina asettuu.

Viitekehyksenä voidaan pitää muinaisen ihmisen suhdetta näkyvään luontoon ja universumiin, josta kaikki tarpeellinen tieto ammennettiin.

Kolmantena mahtina muinaiselle ihmiselle esiintyi kaikki se, mitä järki ei voinut selittää. Kylmien ilmanalojen ihminen katseli taivaalle, luki revontulia ja tähtien asentoja ihmetellen niitä. Toinen luki luiden asennosta mennyttä ja tulevaa. Näyt ja ennustukset muodostivat erityisen ja kokevan välille vuorovaikutukseen pohjautuvaa myötäelämistä, joka toi lohtua elämän tiukoissa tilanteissa.

Ihminen nöyrytyi sen ihmeellisen maailman valtaan, jonka kanssa hän eli täydellistä vuorovaikutusta joka päivä ja joka hetki. Tuossa ajoittain niukassa ja haastavassa asetelmassa ihmisen luontaiset vaistot ohjasivat luottamaan kaiken Luojaan.

Kaikki havainnot ympäröivästä maailmasta piti tehdä omilla aisteilla. Luonto asetti ehdot, jotka kanavoituivat ihmisen sieluun aistien kautta.

Nykyihminen on tiedetysti ensimmäinen olento maanpiirin päällä, joka aistittuaan omia vaivojaan pystyi päättämään ryhtyykö hoitamaan niitä lääkitsevillä toimenpiteillä vai ei. Ihmisen kykyjen ylivertaisuus ei selity

pelkästään luonnonvalinnalla. Tieteen mukaan nykyihmisen kyvykkyydet ovat olleet alusta saakka merkittävän ylimitoitettuja luonnon esittämien vaatimusten viitekehyksessä. Siksi ihmisestä tuli se mikä se tänä päivänä on.

Ihminen itsessään edustaa ihmettä maan päällä. Siksi innostuin nostamaan muinaisen ihmisen keskeiset elämänviisaudet aikamme ihmisen tasolle. Muinainen ihminen saa kirjoissani elää viisaana ja älykkäänä elämänsä tehtävän ajan.

Tuo raaka ajanjakso on edellyttänyt monenlaista nokkeluutta, jotta ihminen on voinut selvitä arjestaan. Luonto on tarjonnut kaiken tarvittavan. Vaivan määrä kaiken tarpeellisen hankkimiseksi on vaihdellut paikka- ja olosuhdekohtaisesti. Toisinaan on eletty menestyksellä ja välillä on kuoltu laumoittain tarttuviin vitsauksiin. Ihmiset ovat huolehtineet toisistaan, tehneet työtä toistensa eteen ja rakastaneet. Kaikesta huolimatta ihminen on selvinnyt.

Ole hyvä ja lähde avoimin mielin lukemaan tuon ajan ihmisten tarinaa. Jos jokin fakta ei mielestäsi osu kohdalleen niin muista silloin neuvoni. Päästä sinäkin irti tiedon mättäästä. Anna tajuntasi virran soljua ja tarinan kuljettaa. Voin kokemuksesta sanoa sen kannattavan. Kun kohtaamme virran päässä, suvannossa, saamme levätä tietoisena tuosta muinaisesta tarinasta, joka muuten olisi vaipunut menneisyyden hämärään, lopullisesti.

Kirjailija.

P R O L O G I

Martin Hansen kaivaa pirisevää puhelintaan tuolinselällä roikkuvan pikkutakkinsa taskusta. Hän ehtii juuri vastata vihaisesti soivaan laitteeseen. Puhelimen ruudulla näkyy nimi Mark Stabler. Martin muisti Markin olevan Turkissa kaivauksilla ja vaistosi puhelun olevan tärkeä. New Yorkin yliopiston arkeologian laitoksella ei ollut tapahtunut pitkään aikaan mitään mielenkiintoista. Päivästä toiseen luennon pitoja ja kellon mukaan elämistä.

Martin kaipasi jotain uutta. Keski-ikäisen miehen tarve päästä ulos tutkimaan uusia paikkoja poltteli alituisesti mielessä. Viimeisestä kenttätehtävästä oli kulunut kosolti aikaa. Ehkäpä tämä puhelu olisi vihdoinkin avain uuteen, Martin ehti ajatella ennen vastaamistaan.

”Mark täällä, ethän ole luennon pidossa, asiani on tärkeä”, kuului hengästynyt ääni, joka oli täynnä intohimoa ja innostusta.

”Ei hätää, olen toimistolla. Voit puhua vapaasti.”

”Nyt on löytynyt kääröjä. Valtavasti kääröjä. Nuolenpääkirjoitusta ja merkkejä. Kaikki kääröt ovat kunnossa ja...”

”Rauhoitu nyt ja keskity, hyvä ystävä”, Martin sanoo ja nauraa toisen innostukselle.

”Ei tässä pysty, siis tämä on aivan hurjaa. Jopa minäkin ymmärrän jotakin näistä merkeistä. Niissä on oudosti jotain tuttua. Ala tulla tänne heti sieltä pölyisten mappiesi keskeltä. Heti! Siis, pyydän.”

Tämä puhelu venyi pitkäksi. Martin halusi kuulla kaiken. Kun Martin tunnin päästä sulki kuumenneen kännykkänsä hän oli mykistynyt. Arkeologian professori Martin Hansen tunsu ihon nousevan kananlihalle. Tässä se oli. Mullistava löytö ja selitys pitkään jatkuneeseen epä tietoisuuteen.

Viime vuosien kohutuin arkeologinen paikka sijaitsi Turkissa. Ikivanhaa termiä käyttäen, jotkut kutsuivat sitä maailman navaksi. Paikaksi, joka oli ollut hyvin keskeinen muinaisten ihmisten keskuudessa.

Sen iäksi oli viime vuonna ajoitettu 10000 eaa. Paikkaa kutsuttiin nimellä Göbekli Tepe.

Turkissa tehdyissä kaivauksissa on löydetty runsaasti tuon mesoliittisen kauden asumuksia. Suuri arvoitus liittyi siihen, ettei oikein tiedetty keitä näissä paikoissa vaikuttaneet ihmiset olivat. Outojen asumusten rakentajista kiisteltiin myös Kappadokian kallioasumusten osalta. Oliko temppeleillä ja Kappadokian luolilla muutakin yhteistä kuin pelkästään sama aikakausi?

Ja nyt tämä. Kääröjä luolat pullollaan.

Mark Stabler oli soittanut kyseisen temppeleirakennelman kaivauksilta. Kääröjä suojeleva holvi oli löytynyt aivan kaivausten keskeltä.

Keskellä kylää on aina aarre, kuten muinaiset ihmiset ajattelivat, Martin tuumaili itsekseen ja suuntasi yliopiston dekaanin luokse ilmoittamaan äkillisestä matkasta.

Virkamatkaksi Martin ei sitä saanut, mutta hän on jo pitkään osannut varautua siihen, ettei yliopisto lähtenyt rahoittamaan ex tempore tyyppisiä matkoja. Matkoista piti esittää etukäteissuunnitelmat ja kuluarviot. Mahdollisia hyötyjäkin retkiltä tivattiin etukäteen. Martinia tämä kaikki kyllästytti, mutta tällä kertaa asiat tuntuivat olevan toisin. Päätös oli helppo tehdä. Martin matkustaisi Turkkiin vaikka omalla ajalla.

Göbekli Tepen olemassaolo oli kokonaisuudessaan arvoitus. Tiedettiin sen olleen pyhä ja keskeinen paikka. Temppeleirakennusten suurissa kivipylväissä oli kuvattu taivaan tähtikuvioita niitä tarkoittavilla eläimillä, ja pylväiden ilmansuunnat olivat toimineet kalenterina. Siinä kaikki mitä paikasta tähän mennessä tiedettiin.

Mutta kääröjä, jotka ovat kunnossa. Kymmeniä hyväkuntoisia ja luettavia kääröjä. Martin sysäsi innostavan ajatuksen hetkeksi syrjään, jotta pystyisi toimimaan järkevästi. Paikalle pitäisi ehdottomasti saada se Lontoolainen museoihme.

Martin muisti, että Lontoon museossa oli takavuosina työskennellyt matemaattisesti lahjakas siivooja. Hän oli töidensä lomassa tutkinut metrin korkuista kivi steeleä, jossa oli nuolenpääkirjoitusta. Eräänä päivänä mies oli asettanut moppinsa telineeseen ja marssinut museon kuraattorin toimistoon ilmoittaen osaavansa lukea tuota muinaista tekstiä.

Se oli sensaatio. Museon puhtaanapitotyöntekijä oli tuona hetkenä ainoa elävä ihminen maailmassa, joka osasi tulkita nuolenpääkirjoitusta. Merkkien osaajat olivat ajat sitten kadonnut menneisyyden hämärään.

Martinin soitto tuohon museoon tuotti osittaisen vesiperän. Siivoojasta museoasiantuntijaksi edennyt mies oli valitettavasti menehtynyt. Ennen kuolemaansa hänet oli kuitenkin lyöty saavutuksestaan ritariksi Englannin kuningashuoneen toimesta.

Kyseisten tekstien tulkitsemisessa oli sittemmin hyödynnetty miehen laatimaa merkkiavainta. Sumerialaisten jälkeensä jättämien kivitalujen lukemisesta siitä oli ollut keskeinen apu kaikkialla, missä tuota kirjoitusta oli löydetty.

Lontoon museo lupasi lähettää kaivauksille asiassa kunnostautuneen amanuenssin, Heidi Lyngen. Heidi oli opiskellut alaa ja osasi lukea nuolenpääkirjoitusta sujuvasti. Kieli oli jo pitkään ollut tälle asiantuntijalle intohimo. Heidi innostui kuulemastaan ja lupautui lähtemään tulkiksi paikan päälle.

New Yorkista kymmenen tuntia aikaisemmin startannut laajarunkoinen kone kaartoi välimeren yllä ja alkoi selvästi vähentämään korkeutta. Martin istui ikkunan vieressä ja näki Turkin mantereen pilkottavan pilvien välistä.

Rantaviivan tuntuma oli täynnä teitä ja rakennuksia. Rannikkoalue oli nykyisen Turkin turistialuetta, kun taas sisämaa näytti edelleen lähes autiolta. Martin pohti miltä manner oli näyttänyt mesoliittisella aikakaudella. Juuri sillä ajalla, jolta löytyneet käärot olivat peräisin.

Kohta voisi selvittää moni historian hämärään vaipunut asia. Kertoisivatko tuolla alhaalla olevat Göbekli Tepen käärot vihdoinkin kaiken sen puuttuvan tiedon, mikä arkeologeja oli kiusannut nämä viimeiset vuosikymmenet?

Istanbulin kentän VIP-tiloista löytyi vastaanottokomitea, joka oli professoria vastassa.

Mark Stabler oli tullut Istanbuliin ystävänsä vastaan ja toivotti tämän silmät loistaen tervetulleeksi. Mark kaivoi taskustaan kännykän ja näytti kuvat ensimmäisestä kasan päällimmäisestä käärosta.

Enää professorin ei tarvinnut epäillä.

Kohta mustien autojen letka kurvasi lentokentältä kohti Istanbulin keskustan vanhinta osaa.

Kävelymatkan päässä Hagia Sofiasta, arkeologisen museon neljännessä siivessä oli pöytä katettuna kääröillä. Niiden hauras olemus sai paikalla olevat kohtelemaan niitä hellästi ja kuiskaamaan.

Miehet saivat tutustua osaan kääröistä ja Heidi Lyngeen, joka on ehtinyt jo paikalle. Kohta seurueen matka jatkui Göbekli Tepeen. Sinne otettiin sisäinen lento ja yövyttiin läheisessä hotellissa. Aamun valjettua asiantuntijat kiiruhtivat kammioon mistä kääröt oli löydetty.

Ennen kuin työviikko kului umpeen maailma kohisi. Yksi ihmiskunnan suurimmista arvoituksista sai paljon kaivatun vastauksen.

K Ä Ä R Ö 1

Kirjoittanut Neera Merlanpoika

Altsaskeeganin metsästäjäkylä, Vanha manner

Elämä on lahja. Elämä on ihme. Niin koen, niin totta kuin nimeni on Neera Merlan poika. Elämäni näyttäytyy moninaisten vaiheiden jälkeen tarinana, joka kannattaa jakaa. Olen ikuistanut elämäni tärkeimmät hetket. Katson tehtyä ja tulevaa. Olen lopultakin näkemääni tyytyväinen. Toivon sydämestäni, että saatte lukea kaiken ja jakaa kokemani. Haluan teidän tuntevan nuo ilot ja tuskat. Surut ja riemun tunteet.

Haluan evästää sinua, rakas jälkeeni tuleva, seuraavilla ajatuksilla.

Me ihmiset olemme ennalta määritellyn hetken täällä. Milloin hetkemme on, emme voi itse valita. Olemme kukin osa maailmankaikkeuden suurta kudosta. Tulemme maan päälle silloin, kun niin on määrätty ja poistumme pienen hetken päästä. Se hetki on lyhyt, ja siksi arvokas.

Keskittykäämme siis suorittamaan meille annettu tehtävä innolla ja juuri siihen suuntaan kuin suuri henki sen eteemme viitoittaa. Olemme elämämme mittaisen hetken, ajan vankeja. Vankeja oudossa ajan virrassa. Aika itsessään on ihmiselle arvoitus.

Olosuhteet ja tehtävät maan päällä tulevat suuren Luojan sallimuksesta. Kohtaamme ne silmästä silmään jo lapsuudessa, kun alamme ymmärtämään näkemäämme.

Muista, ystäväni, että jokainen meistä kohtaa elämässämme tienristeyksiä. Niin tapahtuu joka päivä. Silloin tehtäväsi ja vastuusi on valita oikea suunta. Valitse siis viisaasti. Valitse suunta, joka kiinnostaa ja tuntuu sydämessäsi oikealta.

Innostavin polku ei aina näyttäydy helpoimmalta edessäsi. Se saattaa näyttää salaperäiseltä ja ehkä hieman pelottavaltakin. Kun valintasi sattuu oikealle polulle, olet parhaimmillasi.

Vaeltaessasi oikealla polulla on Suuri Manitou kanssasi auttamassa kaikessa mitä teetkin. Juuri silloin saat paljon aikaan ja voit olla aikaansaannoksiisi tyytyväinen.

Eletyn elämäsi lopulla huomaat, kuinka paransit toimillasi pienen palasen tulevaisuutta. Sitä elämä on. Nauti juuri niistä hyvistä askeleista. Ne jättivät jälkensä ihmisten elämään ja viitoittivat polun jälkeesi tuleville.

Jos olisi valtaa niin kuin on tietoa.

Säätäisin ja vahvistaisin yhteistä eloa.

Muuttaa en kuitenkaan mitään mä voi.

Kertoa vain.

Siispä kerron sen teille, niin sen lupaan, sen kerron!

Lisäätte askeltenne määrää, kun matkaatte oikeaa polkua!

Käyttäkää aikaanne viisaasti!

Nauttikaa elämän ihmeestä joka hetki!

Altsaskeeganin runot ja laulut

Kieli oli matkallamme ongelma. Meillä oli lopulta onnea siinä asiassa. Tulimme ymmärretyksi, vaikka se ei ollut aina helppoa. Sain siihen taitoon apua ystävältäni. Luettuani muistelmamme tekin tunnette hänet.

Kirjoitamme tarinamme muistiin tuleville kansoille opiksi. Olen nähnyt muidenkin tekevän niin ja se kiehtoo minua. Siksi olen opettanut ja kannustanut ystäviänikin kirjoittamaan omat muistelmansa. Muistikääröt kertovat ajastamme, joka aika oli monessa suhteessa julma ja pelottava.

Kestää pitkään ennen kuin löydätte muistelmamme. Siksi on kerrottava, että elimme ajalla, jolloin maan katolla ja kaukana etelässä oli jäätä ja lumesta kohoava vuoristo. Jäinen suuri kenttä, joka kohosi pilvien yläpuolelle.

Sen päällä kulkeminen oli kylmää puuhaa ja sinne ei ollut tavallisella kansalla asiaa, mutta hyvin varustautuneena siellä kuitenkin saattoi edetä pitkiäkin matkoja.

Elämisen hetkemme tapahtui juuri silloin, kun kaiken Luoja päätti muuttaa kaiken. Suuret sateet tulivat. Rankkasateet jatkuivat vailla taukoja, kunnes järvet tulvivat yli, ja purot muuttuivat koskiksi.

Sitten suurelle jälle pohjoisessa putosi tähti. Kaikki muuttui. Sitä aikaa on tuskallista muistella, mutta meidän velvollisuutemme on kertoa. Kertoa kaikki, niin kuin me koimme.

Luitani kolottaa ja tuskin jaksan katsoa kaikkia kokoelmamme kääriä, joiden päät pilkistävät piilostaan onttoina kuin tyhjät silmäkuopat pääkallossa. Öljylamppuni lepattavan kelmeä valo saa ne elävän näköiseksi. Alimmat kääriä näyttävät minullekin vanhoilta ja niiden pinta on jo pölyn peitossa.

Katsoessani kääriöiden tummiin aukkoihin, se tuo mieleen kaikki ne kuolleet eläimet tuolta vaikealta ajalta. Se saa minut puolestaan muistelemaan varhaisempaa aikaa, kun olin nuori ja kaikki oli alussa kohdallani.

Kiveen hakatulle hyllylleni mahtuvat vielä ne tarinastamme puuttuvat kääriä. Ellette löydä niitä tästä luolasta, niin voin paljastaa, että ne ovat lähellä. Pitää vain etsiä.

Tapahtumat on kerrottava loppuun. Sitten loppuu myös tehtäväni ja aikani. Silloin kaikki päättyy ja saan levätä.

Tähyilen hyllyn yläreunaa. Arvioin, mahtuuko sinne vielä viimeiset kääriä. Minun ja ystävieni tarinat. Noiden kääriöiden sisältö on kaikki se, mikä tapahtui. Paljon tapahtumia, joita on edelleen vaikeaa sanoittaa ja uskoa todeksi. Kääriä kertovat elämästä, kuolemasta, selviytymisestä ja rakkaudesta. Sillä suurin kaikesta on rakkaus.

Temppelin raunioista löydetään arkisto ajalta ennen ihmiskunnan tunnettua historiaa. Löytö paljastaa muinaisen tarinan, joka saa koko maailman kohisemaan.

Suuren jään peittäessä alleen pohjoiset mantereet, varttuu metsästäjäkylässä erityisiä kykyjä omaava nuorukainen. Hän joutuu vaikean päätöksen eteen. Ottaako hän kantaakseen raskaan taakan, joka on ennustuksessa säädetty?

Arkistosta löytyvä kertomus vie lukijan aikamatkalle läpi ihmiskunnan historian. Samalla se avaa ikkunan aikaan, jolloin elämän ehtona on ollut syvä yhteys luonnon kanssa, toisista huolehtiminen ja kaiken kestävä rakkaus.

"Mukaansa tempaava. Juonta ei voi arvata ennalta. Tarina jaksaa yllättää. Tunsin olevani mukana seikkailussa." (S.H)

"Luin kerralla loppuun. En halunnut keskeyttää. Rakastuin!" (H.M)

"Kekseliäs ja omaperäinen. Eri henkilöt tekevät tarinasta moniulotteisen ja kiehtovan. Suosittelen!" (M.H)

